

Nr 35.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 10 § lagen den 13 maj 1932 (nr 107) om häradsallmänningar.

I en till riksdagen den 25 april 1947 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 234, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

angående ändrad lydelse av 10 § lagen den 13 maj 1932 (nr 107) om häradsallmänningar.

Häri genom förordnas, att 10 § lagen den 13 maj 1932 om häradsallmänningar skall erhålla följande ändrade lydelse.

(Nuvarande lydelse)

10 §.

Till häradsallmänning hörande område må avyttras genom försäljning eller annorledes, om avsevärd förmån för delägarna därigenom vinnes *eller eljest synnerliga skäl därtill äro* samt avyttringen ej länder skogsskötseln å allmänningen till men. Rätt att besluta om dylik avyttring tillkommer delägarna, men varder avyttringen ej giltig, med mindre den godkännes av Konungen.

(Föreslagen lydelse)

10 §.

Till häradsallmänning hörande område må avyttras genom försäljning eller annorledes, om avsevärd förmån för delägarna därigenom vinnes samt avyttringen ej länder skogsskötseln å allmänningen till *men eller om eljest synnerliga skäl föreligga till avyttringen*. Rätt att besluta om dylik avyttring tillkommer delägarna, men varder avyttringen ej giltig, med mindre den godkännes av Konungen.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

I anledning av propositionen nr 379 har 1946 års riksdag beslutat, bland annat, att en storflygplats skall anläggas vid Halmsjön. Enligt de planer som

uppgjorts för flygplatsen skola i densamma ingå bland annat vissa områden tillhöriga Seminghundras och Ärlinghundras häradsallmänningar. Av förstnämnda häradsallmänning, som omfattar cirka 1 100 hektar, avses ett område om ungefär 275 hektar behöva tagas i anspråk. Beträffande Ärlinghundras häradsallmänning äro motsvarande siffror omkring 550 och 200 hektar. Enligt särskilda kontrakt har avtal om vissa marköverlåtelse träffats med häradsallmänningarna. Framställning om Kungl. Maj:ts godkännande av köpeavtalen har därför inkommit.

Efter redogörelse för innehållet i utlåtanden, som av justitiekanslersämbetet, skogsstyrelsen och skogsvårdsstyrelsen i Stockholms län avgivits i ärendet, har *chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sköld*, anført.

»Såsom framgår av det anförda förefinnes på grund av stadgandet i 10 § häradsallmänningsslagen icke någon möjlighet att genom frivillig överenskommelse på staten överlåta ifrågavarande områden av Seminghundras och Ärlinghundras häradsallmänningar. Med lagstiftningens nuvarande utformning kan överförandet av områdena endast ske med användning av expropriationsinstitutet. Enligt vad jag inhämtat skulle ett sådant förfarande medföra icke oväsentliga kostnader samt föranleda ett avsevärt dröjsmål med arbetenas igångsättande. Såsom justitiekanslern påpekat synes stadgandet i 10 § häradsallmänningsslagen ha kommit att bliva alltför snävt avfattat, då detsamma lägger hinder i vägen för överlåtelse av nu förevarande art, vilka äro av vikt för landet i dess helhet. Under sådana förhållanden anser jag, att en jämkning av stadgandet bör komma till stånd så att överlåtelse i synnerligen betydelsefulla fall kan ske med Kungl. Maj:ts godkännande även om densamma medför men för skogsskötseln å allmänning. I anledning härav har förslag till lag angående ändrad lydelse av 10 § lagen den 13 maj 1932 om häradsallmänningar upprättats inom jordbruksdepartementet.»

Lagrådet har lämnat lagförslaget utan erinran.

Utskottet.

Utskottet har vid sin granskning av det genom propositionen framlagda lagförslaget icke funnit anledning till erinran mot detsamma och hemställer alltså,

att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 9 maj 1947.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 36.